

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

16002
GK-114
ek sgc

Sayı : 56020453/2013-610.01-136/4726/9041
Konu : Yazılı soru önergesi

0.9/09/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 23/01/2013 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-7/16002-171775 sayılı yazı,
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü ifadeli, 29/01/2013 tarihli ve 31853594-610-2-3150-662 sayılı yazı,
c) 15/02/2013 tarihli ve 688/1239 sayılı yazı,
ç) 17/09/2013 tarihli ve 1399/2905 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b) yazı ile Bakanlığımızca cevaplandırılması tensip olunan, İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrikulu tarafından Sayın Başbakan'a yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/16002 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (c) yazımızla ek süre istenilmiştir. Soru önergesine konu edilen hususlarda ilgili birimlerden görüş talep edildiği ve Bakanlığımıza bilgi iletildiğinde ayrıca cevap verileceğinden bahisle Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan kısmî cevap örneği ilgi (ç) yazımızla gönderilmiştir.

7/16002 Esas No.lu soru önergesine, Bakanlığımıza iletilen bilgiler doğrultusunda hazırlanan ek cevap ilişikte sunulmuştur

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:

Soru önergesi ek cevabı (1 adet)
Dışişleri Bakanlığı'nın yazısı

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

Sayı : 56020453/2013-610.01-136/5186/10038
Konu : Yazılı soru önergesi

0.9. /0.9./2014

Sayın Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Sayın Başbakan'a yöneltilip Bakanlığımız koordinatörlüğünde yazılı olarak cevaplandırılması tensip olunan 7/16002 Esas Nolu soru önergesine, 17/09/2013 tarihli ve 2331/4611 sayılı yazımızla verilen kısmi cevapta, Dışışleri Bakanlığıyla yazışmaların devam etmekte olduğu ve Bakanlığımıza bilgi iletildiğinde ayrıca cevap verileceği bildirilmiştir.

Yapılan yazışma neticesinde Dışışleri Bakanlığından Bakanlığımıza iletilen soru önergesine ilişkin cevabı içeren not ilişiktir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAğ
Bakan

T.C.

DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI

(78908903-626.70-2013/35859 sayılı yazımızın ekidir)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SEZGİN TANRIKULU'NUN
7/16002 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORU

Dünyanın birçok ülkesinde 5 milyona yakın vatandaşımız yaşamaktadır. Yurt dışında yaşamlarını sürdüren ve kısa süreli ticari faaliyet için yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın yaşadığı sorunlar sık sık kamuoyunun gündemine gelmektedir.

Özellikle Suudi Arabistan gibi insan hakları konusunda sorunu olan, çağdaş hukuk sisteminin gelişmediği ülkelerde, vatandaşlarımızın yaşadığı dram, çaresizlik, cezaevi koşullarının ağırlığı ve yaşanan idamlar toplumumuzun vicdanında derin yaralar açmaktadır.

Yurt dışında suça karışan, ticari faaliyetler nedeniyle sorun yaşayan vatandaşlarımızın hukukunun takibi ve bunlara sahip çıkmak devletimizin önemli görevlerinden biridir.

Sayırsız örnek bulunmakla birlikte, yurt dışında bulunan ve akıbeti konusunda bilgi alınamayan vatandaşlarımızla ilgili olarak Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık ve Dışişleri Bakanlığı nezdinde defalarca başvuruda bulunulduğu halde bir sonuç elde edilemediği iddia edilmektedir.

Konuyla ilgili olarak,

1. 2008-2012 yılları arasında işlediği suçlar nedeniyle bulunduğu ülkede yargılanan ve cezaya çarptırılan yurttaşlarımızın sayısı nedir? Ülkelere göre dağılımı nedir?
2. 2008-2012 yılları arasında yurt dışında kayıp olup da haber alınmayan yurttaşlarımız var mıdır? Ülkelere göre dağılımı nedir?
3. Suudi Arabistan, Afganistan, İran, Irak, Ürdün, Lübnan, Gürcistan ve bu gibi ülkelerde çeşitli suçlardan yatan vatandaşlarımız var mıdır? Bu ülkelerde idam edilen vatandaşlarımız var mıdır?
4. Bu vatandaşlarımızın adil bir şekilde yargılanması, cezalarını insan onur ve haysiyetine yakışır cezaevlerinde çekmeleri için yapılan girişimler nelerdir?
5. Cezaevi koşulları nedeniyle hayatını kaybeden yurttaşımız var mıdır? Cezasını çekmesi için ikili hukuki anlaşmalar nedeniyle ülkemize iade edilen yurttaşlarımızın sayısı nedir?
6. Yabancı ülkelerdeki cezaevlerinde bulunan vatandaşlarımız hakkında Dışişleri Bakanlığının elinde bulunan bilgiler nelerdir? Adil yargılanmaları ve Türkiye'ye iadeleri için hangi girişimlerde bulunulmuştur?
7. Halen hapiste olan diğer Türk vatandaşların durumu hakkında bilgi almak için Dışişleri Bakanlığı tarafından ilgili ülkeler ile görüşme yapılmış mıdır? Tarihleri ve kapsamı nedir?

T.C.

DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI

(78908903-626.70-2013/35859 sayılı yazımızın ektidir)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SEZĐİN TANRIKULU'NUN
7/16002 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ**

YANIT

2008-2012 yılları arasında işlediği suçlar nedeniyle bulunduğu ülkede yargılanan ve cezaya çarptırılan Almanya'da 3783, Amerika Birleşik Devletleri'nde 5, Afganistan'da 11, Arjantin'de 5, Arnavutluk'ta 12, Avustralya'da 53, Avusturya'da 218, Azerbaycan'da 32, Bahreyn'de 8, Belçika'da 199, Birleşik Arap Emirlikleri'nde 3, Bosna Hersek'te 19, Brezilya'da 8, Bulgaristan'da 42, Çek Cumhuriyeti'nde 18, Çin Halk Cumhuriyeti'nde 5, Danimarka'da 14, Ekvador'da 2, Endonezya'da 1, Fas'ta 20, Finlandiya'da 25, Fransa'da 229, Güney Afrika Cumhuriyeti'nde 1, Güney Kore'de 2, Gürcistan'da 270, Hırvatistan'da 10, Hindistan'da 7, Hollanda'da 241, Irak'ta 8, İngiltere'de 225, İran'da 32, İrlanda'da 1, İspanya'da 26, İsrail'de 1, İsveç'te 22, İsviçre'de 53, İtalya'da 184, Japonya'da 46, Kanada'da 3, Karadađ'ın 16, Katar'da 2, Kazakistan'da 22, Kırgızistan'da 7, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde 242, Kosova'da 7, Kuveyt'te 1, Küba'da 1, Libya'da 1, Litvanya'da 2, Macaristan'da 9, Makedonya'da 11, Malezya'da 4, Malta'da 5, Meksika'da 1, Mısır'da 6, Moldova'da 14, Mozambik'te 2, Norveç'te 8, Özbekistan'da 10, Pakistan'da 2, Peru'da 2, Polonya'da 5, Romanya'da 33, Rusya Federasyonu'nda 29, Senegal'de 2, Sırbistan'da 425, Singapur'da 1, Slovakya'da 3, Slovenya'da 3, Suriye'de 25, Suudi Arabistan'da 9, Tacikistan'da 2, Tayland'da 18, Tunus'ta 6, Türkmenistan'da 60, Ukrayna'da 71, Umman'da 6, Ürdün'de 4, Venezuela'da 2, Yeni Zelanda'da 1, Yunanistan'da 382 olmak üzere toplam 84 ülkede toplam 7,304 vatandaşımızın bulunduğu, dosyalarımızdan tespit edilmiştir.

2008-2012 yılları arasında yurt dışında kayıp olup da haber alınmayan Almanya'da 1, Amerika Birleşik Devletleri'nde 1, Afganistan'da 29, Azerbaycan'da 2, Finlandiya'da 1, Fransa'da 2, Hollanda'da 1, Irak'ta 1, İngiltere'de 6, İran'da 48, İrlanda'da 1, İtalya'da 1, Kanada'da 1, Küba'da 2, Libya'da 1, Pakistan'da 54, Rusya Federasyonu'nda 1, Suriye'de 5, Suudi Arabistan'da 1, Yunanistan'da 2 olmak üzere toplam 20 ülkede 161 vatandaşımızın bulunduğu, dosyalarımızdan tespit edilmiştir.

2008-2012 yılları arasında Suudi Arabistan, Afganistan, İran, Irak, Ürdün, Lübnan ve Gürcistan'da idam edilen vatandaşımız bulunmamaktadır. Bakanlığımızca vatandaşlarımızın idam cezalarının infazının önlenmesi için gerekli girişimler yapılmaktadır.

Suçta karışan ve tutuklanan vatandaşlarımızın adil yargılanmaları ve iyi muamele görmeleri için Başkonsolosluklarımızca gerekli girişimler yapılmaktadır. Vatandaşlarımızın yargılandıkları bazı duruşmalarda Başkonsolosluk görevlilerimiz de hazır bulunmaktadır. Başkonsolosluklarımız görev bölgelerindeki cezaevlerini düzenli aralıklarla ziyaret etmekte, vatandaşlarımızın cezalarını insan onur ve haysiyetine yakışır koşullarda çekmeleri için gerekli kontrol ve çabayı göstermektedirler. Görev bölgesinde yer alan cezaevi sayısına ve ülke güvenlik koşullarına bağlı olarak Başkonsolosluklarımızın cezaevlerini ziyaret sıklığı değişebilmekle birlikte, her ay en az bir cezaevinin ziyaret edilmesi hedeflenmektedir. Başkonsolosluklarımızca gerçekleştirilen ziyaretlere, uygunluk durumuna göre, görevli Din Ataşesi veya Hukuk Danışmanı da eşlik etmektedir. Ziyaretler sırasında mutad olarak tutuklu veya hükümlü vatandaşlarımızın genel ve bireysel soruları cevaplandırılmakta, sorunlarının giderilebilmesini teminen Cezaevi İdaresi ile görüşülmektedir.

T.C.

DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI

(78908903-626.70-2013/35859 sayılı yazımızın ekidir)

**İSTANBUL MÜLLETVEKİLİ SAYIN SEZGİN TANRIKULU'NUN
7/16002 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ**

Bazı cezaevlerindeki mahkûm vatandaşlarımızdan sosyal yaşantıları ile ilgili çeşitli talepler alınmaktadır. Genellikle bu talepler ziyaretimiz akabinde Sözleşmeli Hukuk Danışmanımızın da hazır bulunduğu görüşmelerde doğrudan cezaevi yönetimine aktarılmakta ve çoğunun yerine getirilmesi sağlanmaktadır. İsteklerden mahkûmlara Türk televizyon kanalı seyretme olanağının sağlanması, hikâye, roman türündeki ve dini içerikli kitapların cezaevi kütüphanelerine bağışlanması, yemek porsiyonlarının artırılması, Müslüman mahkûmların yemeklerinde domuz eti veya yağ gibi yan ürünlerinin kesinlikle kullanılmaması, bunun için mutfakta Müslüman bir mahkûmun çalıştırılması, Ramazan ayı boyunca oruçlu olanlar için birkaç çeşit yemek çıkartılması hususlarında bugüne kadar olumlu neticeler alınmıştır. Ayrıca cezaevlerine Türk gazetelerinin düzenli olarak gönderilmesi hususunda gayret gösterilmektedir. Öte yandan, hükümlü vatandaşlarımızın önemli sorunlarından biri buldukları ülke yerel makamlarının kendilerini ilk fırsatta sınır dışı etmeye yönelik tutumlarıdır. Başkonsolosluklarımızın ziyaretleri sırasında vatandaşlarımıza sahip oldukları haklar hatırlatılmakta ve söz konusu haklardan nasıl yararlanabilecekleri konusunda bilgi verilmektedir.

Cezaevinde hayatını kaybeden toplam 8 vatandaşımız bulunmaktadır. Cezasını çekmesi için ikili hukuki anlaşmalar nedeniyle ülkemize iade edilen toplam 460 vatandaşımız bulunmaktadır.

Yurt dışında tutuklu ve hükümlü olarak bulunan vatandaşlarımızın durumları Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi'nin 36. maddesi ile bazı ülkelerle mevcut ikili konsolosluk sözleşmeleri çerçevesinde takip edilmektedir. Tutuklu ve hükümlü vatandaşlarımız hakkında diğer ülkelerden bilgi temin edilebilmesi, ilgili vatandaşlarımızın tarafımıza bilgi verilmesini isteyip istememelerinin yanı sıra, ülkelerin koşullarına, ülkemiz ile bu ülkeler arasındaki ilişkilerin düzeyine ve karşılıklılık dâhil pek çok faktöre bağlı olarak değişiklik gösterebilmektedir. Tutuklu ve hükümlü vatandaşlarımızın ziyaret usullerine ilişkin ayrıntılı bilgiler 09.01.2013 tarih ve KOPR-2013/1511873 sayılı yazımızla Adalet Bakanlığına iletilmiştir.

Bu çerçevede, özellikle vatandaşlarımızın ağırlıklı olarak yaşadıkları Batı ülkeleri başta olmak üzere, pek çok ülkeden toplu şekilde tutuklu-hükümlü listelerinin temin edilmesi çoğunlukla mümkün olamamaktadır.

Yurtdışında tutuklu ve hükümlü vatandaşlarımızın kimlik bilgileri, tutuklanma sebepleri, mahkûmiyet neden ve süreleri öncelikle, bildirildiği takdirde, tutuklayan/mahkûm eden ülke makamlarından; bu bildirim ülke makamlarınca yapılmadığı takdirde, hapisane ziyaretlerinden ve ülkemizde Bakanlığımıza ya da yurtdışında temsilciliklerimize başvuran yakınlarından temin olunmaktadır. Bu tür bilgiler her halükarda Adalet ve İçişleri Bakanlıklarımıza iletilmektedir.

Vatandaşlarımızın adil yargılanabilmelerini teminen, vatandaşlarımıza tutabilecekleri avukatların isimleri ve irtibat bilgileri verilmektedir. Yargılama sürecinde, bulunulan ülke makamlarının tanıdığı yasal sınırlar dâhilinde, vatandaşlarımızın duruşmaları görevlendirilen mensuplarımızca izlenmekte, kendilerine tercümanlık hizmeti verilebilmektedir.

T.C.

DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI

(78908903-626.70-2013/35859 sayılı yazımızın ekidir)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SEZGİN TANRIKULU'NUN
7/16002 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ**

Avrupa ülkelerinde cezasını çekmek için ülkemize naklini talep eden vatandaşlarımıza ilişkin evrak Ceza İşlerinde Karşılıklı Yardım Avrupa Sözleşmesi çerçevesinde Büyükelçiliklerimiz üzerinden iletilmektedir. İade işlemleri ise, Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi çerçevesinde yürütülmektedir. Bu kapsamda iadesi talep edilen, iade talebi sonuçlanan, iade talebi reddedilen veya bakiye hürriyeti bağlayıcı cezasının infazı için ülkemize nakli talep edilen, nakil talebi reddedilen ve nakli gerçekleşen vatandaşlarımıza ait bilgiler Adalet Bakanlığımıza peyderpey iletilmektedir. Cezasını Birleşik Arap Emirlikleri, İran, Katar gibi ülkelerde çekmekte olan vatandaşlarımıza ilişkin kontrol ve işlemler ise, ülkeler arası ikili anlaşmalar uyarınca adigeçen ülkelerin Dışişleri ve Adalet Bakanlıkları nezdinde takip edilmektedir.

Cezaevleri Genel Müdürlüklerinden düzenli aralıklarla cezasını çekmekte olan vatandaşlarımızın listesi, genel durumları ve tutukluluk koşulları hakkında bilgi Başkonsolosluklarımızca alınmakta, cezaevine giren ve/veya çıkan vatandaşlarımızın kontrolü yapılmaktadır. Dışişleri Bakanlıkı Konsolosluk İşleri Genel Müdürleri başkanlığında düzenli olarak yapılan ikili konsolosluk istişareleri bağlamında, cezaevindeki Türk vatandaşlarının sorunları gündeme getirilmektedir. Vatandaşlarımızın mağduriyetleri hassasiyetle takip edilmekte, gerektiğinde Bakan düzeyinde dile getirilmektedir.